

Miljøverndepartementet

postmottak@md.dep.no

Drammen, 4. februar 2013

Høring – Endringer i småbåtloven om bruk av vannscootere

Siden 2000 har Norge hatt verdens strengeste regler for bruk av vannscootere. Det ble innført generelt forbud begrunnet med at det skulle forhindre støy, forurensning og skader på dyre- og planteliv. Dette var i samme periode som motorsportforbundene i norsk idrett fusjonerte og dannet Norges Motorsportforbund (NMF). Norges Båtsportforbund var et av forbundene som gikk inn det nye fleridrettsforbundet, som fikk ansvar for organisering av et stort antall idrettsgrener basert på mekaniske og motoriserte innretninger. Blant disse idrettene var vannjet som var den av båtsportgrenene som hadde den klareste ungdomsprofilen. Med god støtte fra Norges Idrettsforbund engasjerte NMF seg i lovarbeidsprosessen for å ivareta sportens interesser. Gjennom de møter vi hadde med Miljøverndepartementet ble vi forespeilet at den regulering de la opp til skulle ivareta hensynet til sporten og gjøre det enkelt å få på plass lokale forskrifter for å legge godt til rette for vannjetsport i norske kommuner. Det ble sågar signalisert at det skulle kunne være mulig å få til en forenklet høringsprosess knyttet til slik lokal forskriftsbehandlingen som skulle ta kortere tid og gi kommunene en avgjørelsesmyndighet som det ikke skulle gå an å overprøve. Resultatet har blitt et helt annet. I praksis har fylkesmennenes miljøvernavdelinger fullstendig obstruert utvikling av vannjetsport i Norge, på tross av at idretten fikk klare forespeilinger om at så ikke skulle skje. Vi skulle enkelt få lagt til rette for at det skulle kunne etableres områder for organisert sportsaktivitet for vannjet/vannscooter. Likevel har initiativ etter initiativ blitt trenert og stanset, slik at det ene lokale miljøet etter det andre har resignert og gitt opp. Dette gjelder konkret Grimstad Vannjetklubb, Lindesnes Vannjetklubb, Asker og Bærum Vannscooterklubb, Hydra Båtforening Sport, Nidaros Vannjetklubb og Enebakk Motorsportklubbs vannjetgruppe. I tillegg har flere gitt opp arbeidet med å danne nye klubber fordi det har vært umulig å få godkjent områder for å utøve idretten. I dag har vi kun Hjellevstad Jet Ski Klubb og Romerike Vannjetklubb igjen. Hjellevstad Jet Ski Klubb gjør til gjengjeld en strålende jobb med å tilrettelegge flotte tilbud for barn og ungdom i sitt lokalsamfunn, samt at de ivaretar toppidrettsarbeidet innen vannjet på en meget god måte. Romerike Vannjetklubb på sin side sliter tungt på grunn av mangel på treningsområder. Klubben har en verdensmester som må reise svært langt for å trene.

Linjen fylkesmennene v/miljøvernavdelingene har lagt seg på bærer tydelig preg av å være samordnet og organisert. Vi har forstått det slik at de gjennom møter har blitt enige om hva slags praksis de skal legge seg på og hvilke virkemidler de skal bruke for å hindre all

Norges Motorsportforbund Nedre Storgate 42 Org nr: 983 197 809 nmf@nmfsport.no
N-3015 Drammen Konto nr: 5134 06 06462 www.nmfsport.no

vannscoteraktivitet, uten hensyn til at verken departement eller lovgiver har ønsket å ramme den organiserte idrettsaktiviteten med vannjet/vannscotere. Denne linjen fra fylkesmennenes miljøvernavdelinger er i ferd med å utslette en liten idrettsgren som har vært en viktig del av mangfoldet i norsk idrett.

På bakgrunn av de negative erfaringene med forbudslov anbefaler Norges Motorsportforbund at all særregulering for vannscotere opphører og at slike fartøy behandles likt som andre båter.

I tillegg må det komme en langt bedre ivaretagelse av den organiserte båtsporten gjennom at det innføres en båtsportforskrift som også legger til rette for idrettsaktivitet med vannscoter/vannjet.

Egen båtsportforskrift nødvendig for å ivareta den organiserte idretten

I høringsdokumentet og lovforslaget er det påfallende at idrettsaktiviteten med vannscoter ikke er omhandlet i det hele tatt. Det er kun fritids- og rekreasjonsbruk som er tema i vurderingene. I de rundene som har vært med forsøk på tilpasning av loven etter at den kom i 2000 har det dessverre heller ikke blitt vist interesse for idrettsdelen av vannscoteraktiviteten.

Norges Motorsportforbund har fremmet ønske til Sjøfartsdirektoratet om at det innføres en egen båtsportforskrift etter mønster fra motorsportskriften som gjelder for motorsportaktivitet på land. Gjennom en slik forskrift ville man også kunne gi unntaksbestemmelser som sikrer at den organiserte idrettsaktiviteten ikke rammes.

Ikke grunnlag for forskjellsbehandling mellom vannscotere og andre båter

NMF kan ikke se at det er grunnlag for å behandle vannscotere annerledes enn andre båter. Vannscoterbrukere er og vil alltid være en «minoritet» på sjø og vann og er således lettere å ramme med reguleringer enn alminnelige fritidsbåtbrukere. Myndighetene vet at det ikke ville vært mulig å få aksept for å underlegge vanlig båtaktivitet tilsvarende bestemmelser. Vannscoterbrukere utgjør imidlertid en så liten gruppe at de ikke vil kunne mobilisere tilstrekkelig motstand for å markere at de rammes urimelig til at det skaper særlige bølger i samfunnsdebatten. Denne gruppen blir derfor et lett bytte, og vi må sette vår lit til at internasjonale bestemmelser og kontrollorganer kan hindre den type diskriminering som det legges opp til å fortsette i Norge.

Langs norskekysten med en av de lengste kystlinjene i verden bør det være rom for en viss vannscoteraktivitet uten at dette skal gi noen uforsvarlig miljøbelastning eller føre til konflikt med andre interesser. Erfaringer fra andre land tilsier at heller ikke skal være grunn til å frykte at vannscotere blir allemannseie selv om det gis større muligheter for bruk. I land hvor bruken er mer eller mindre fri slik som i Spania, Frankrike, Portugal, Italia, Hellas osv. er det relativt få vannscotere til tross for at bruk er fullt lovlig og klimaet er ideelt for å kunne bruke dem året rundt.

NMF er også opptatt av at mennesker, natur, miljø og dyreliv skal ivaretas på best mulig måte. Det er stor utfordring å balansere ulike interesser og hensyn opp mot hverandre. Lover og reguleringer må være i samsvar med internasjonal rett og folks alminnelige rettsoppfatning. Lover og reguleringer må også være rettferdige og alle konsekvenser må være nøye vurdert. I

Norges Motorsportforbund Nedre Storgate 42 Org nr: 983 197 809 nmf@nmfsport.no
N-3015 Drammen Konto nr: 5134 06 06462 www.nmfsport.no

dette konkrete tilfellet mener vi det mangler grunnleggende dokumentasjon om konsekvensene bruk av vannscooter har. Man bygger dessuten på et faktagrunnlag om utslipp og lyd som ser ut til å være mange år gammelt. Den teknologiske utviklingen går meget raskt og fartøyene blir stadig mer miljøvennlige og mer støysvake.

Vi har tro på at fornuftig tilrettelegging gir de beste resultater. Fornuftige kompromisser som alle kan respektere vil som regel være bedre enn løsninger som for mange føles svært urimelige.

De nye foreslåtte endringene av småbåtloven ser vi på som et forsøk fra norske myndigheter sin side på å finne veier rundt de anførsler som EFTA's overvåkningsorgan (ESA) har kommet med. Endringene vil faktisk kunne gjøre situasjonen enda verre for vannjetsporten og sette utøverne og idrettsfunksjonærenes sikkerhet i fare. Med såkalte buffersoner på 400 og 500 meter vil vi i trening og konkurranser måtte opptre så langt fra land at sikkerhetsutfordringene og den medisinske beredskapen vi krever vil bli vanskeligere å ivareta like godt som når vi er tettere ved land. Dessuten vil krav om så lang avstand fra land utelukke aktivitetsmuligheter på en del av de stedene vi har lange tradisjoner med å ha konkurranser. For eksempel har det i mange år vært båtsportarrangement på Drammenselven i forbindelse med den årlige Elvefestivalen. Her har vi også hatt svært vellykkede vannjettrace med bl.a. Nordisk Mesterskap. Med den nye loven kan det se ut til at dette ikke lenger skal bli mulig. Da vil vi kunne fortsette å ha arrangement i andre båtsportgrener, men ikke i «ungdomsgrenen» vannjet.

Vellykket tilrettelegging for idretten utenfor Bergen

Hjellestad Jet Ski Klubb er mønstereksemplet på hvordan det kan legges fornuftig til rette for vannjetsport i et lokalt idrettsmiljø. Her hadde idrettslaget etablert gode vilkår før loven ble innført og har siden fått videreutviklet forutsetningene for å drive sin virksomhet gjennom gode treningsmuligheter og klubblokaler og utstyr som de har fått statlige spillemidler til. Gjennom lokal forskrift har de en godkjent treningsbane i et område som det er attraktivt å komme til. Derfor lykkes også klubben med å rekruttere barn og ungdom, breddeidrettsaktivitet og å holde oppe et stabilt og godt klubbmiljø gjennom mange år. De driver også et godt toppidrettsarbeid, og en av deres unge talenter ble i fjor verdensmester og kåret til årets motorsportutøver i Norge.

Hjellestad Jet Ski Klubb har 15 års erfaring med sin treningsbane, hvor av 11 år med forbudslov, uten at de har hatt en eneste klage. Treningsbanen ligger i nærhet til både hytter og boligområder, og transportkorridoren ut til banen går ut fra og gjennom et av Vestlandets mest trafikkerte områder for fritidsbåter og nyttefartøy. Likevel har de ikke hatt noen uhell, nestenulykker eller interessekonflikter mellom vannjet/vannscooter og andre fartøy som følge av dette. Klubben har vår, sommer og høst treninger 5 dager i uken på forskjellige trinn, noen dager to ganger hver dag. Midt inne i raceområdet i Hjellestadviken ligger en fergekai. Heller ikke i forhold til dette har det oppstått konflikter.

Området har for øvrig to seilforeninger, bl.a. landets største (Bergen Seilforening og Hjellestad Seilforening). Disse har flere ganger arrangert race/regatta sammen med Hjellestad Jet Ski Klubb. Det er altså ikke konflikt og interessemotsetninger som preger situasjonen der hvor vi har en god tilrettelegging for vannjetsport. Tvert imot så er det slik at mangfoldet dette er med å skape gir en berikelse som nærmiljøet setter pris på. Hverken fra lokalbefolkning, hytteeiere eller tilreisende har Hjellestad Jet Ski Klubb fått noen klager på sin virksomhet. Bredde i idretts- og aktivitetstilbud er heller med på å gjøre området mer attraktivt.

Idrettsaktiviteten trenger bedre rammebetingelser

Norge er sannsynligvis det land i verden som har den mest idrettsrettede satsing på vannjet, noe som har gitt svært gode resultater. Vår nasjon har fått en respektert plass helt i verdenstoppen i denne grenen med både VM og EM tittel i 2011 og 2012 med våre to fremste utøvere. Andre talenter er også på full fart frem gjennom den systematiske satsingen som har vært på utviklingsorientert ungdomsidrett i Team Norway Jet Ski gjennom en del år. Det Norge har oppnådd er en stor prestasjon, spesielt med lovforbud og klimamessige forhold tatt i betraktning. Med mer enn 500 deltakere i VM som ikke langt unna deltakerantallet i ski VM, må vannjet betraktes som en betydelig idrettsgren.

Vannjetsporten trenger bedre og mer forutsigbare rammebetingelser i Norge. Norske myndigheter har bidratt positivt til å legge til rette for annen motorsport gjennom bl.a. egen forskrift, spesielle avgiftsfordeler og støtte til bygging av anlegg over hele landet. Dette gjør at aktivitetene kan foregå i organiserte og trygge former gjennom motorsportklubber som opererer i et system hvor kompetanse og sikkerhet er i fokus. Båtsporten inkludert vannjet/vannscooter har behov for å få samme type tilrettelegging. I denne sammenheng vil utvikling av faste idrettsanlegg for båtsport bli en viktig faktor. Vannski er på mange måter en idrettsgren som kan sammenlignes med vannjet. Den type fast anlegg som de har fått i en kunstig oppbygget innsjø i Sør Odal kommune ville også være egnet for vannjet. Små vann i tilknytning til flyplasser, nær trafikkerte veier og andre steder hvor det i utgangspunktet allerede er en del inngrep og lyd vil kunne være godt egnet for faste anlegg for vannjet og annen båtsport. Skal dette la seg realisere må det imidlertid være en positiv innstilling fra myndigheter både sentralt, regionalt og lokalt. I tillegg må vi alltid kunne ha en åpning for å kunne utvikle våre idrettsarrangement med raske, enkle og ubyråkratiske søknadsprosedyrer slik at vi kan fortsette å videreføre tradisjonene med arrangement i Bergen og Drammen sentrum, på en strand i Fagernes osv. Dette dreier seg om å legge til rette for enkeltstående idrettsarrangement for vannjet/vannscooter en sjelden gang, sannsynligvis ikke mer enn 1 – 2 ganger i året. Det må kunne være like naturlig at man skal kunne kjøre et båt- og vannjettrace på Drammenselven som man fyller opp gater og torg i Drammen sentrum med snø for å gå skirenn, når idretten og lokale myndigheter blir enige om det.

Konklusjon

Vannscootere bør likebehandles med andre båter og ikke være underlagt særskilte reguleringer.

Den foreslåtte modellen vil føre til en enda verre situasjon for idrettsaktiviteten med vannscooter/vannjet og gå sterkt utover sikkerheten.

Subsidiært må båtsporten få en egen forskrift etter mønster fra motorsportskriften som ivaretar både vannscooter/vannjet og annen båtsportaktivitet.

Uansett utfall av lovbehandlingen anmoder Norges Motorsportforbund om å få innlede en prosess med de aktuelle sentrale myndighetsinstanser for å legge til rette for at organisert vannjet/vannscooter og annen båtsport får rammebetingelser som sikrer aktivitetsmuligheter og utvikling i våre idretter.

NORGES MOTORSPORTFORBUND
The Norwegian Motorsport Federation

NMF vil til slutt invitere de som arbeider med lovforslaget i departementet og politikerne som får det til behandling til Hjellevstad Jet Ski Klubb for å få en nærmere presentasjon av de erfaringene de har gjort seg der.

Med vennlig hilsen
Norges Motorsportforbund

Roy N. Wetterstad
Generalsekretær